

**Tereza Libichová: Emblematické redukce autora jako literární ikony či „star“
(posudek vedoucího práce)**

Zadání této diplomové práce vycházelo z markantního, a přitom teoreticky i metodologicky špatně uchopitelného rysu literárního života a literární kultury, a to veřejného obrazu autora, cíleně a záměrně redukováného na recepčně vděčné a ohlas zaručující rysy. Zdá se totiž, že od někdejších studií Waltera Benjamina o Proustovi či Kafkovi se fungování obrazu autora v médiích, ale i ve veřejném „povědomí“, nutně proměnilo a posunulo.

Předložená diplomová práce se danému tématu věnuje v teoretické a materiálově analytické rovině. V úvodní kapitole syntetizuje vývojový příběh proměn pojetí autora v rámci proměn uvažování o literatuře; tato kapitola nabízí parafráze základních argumentací, vytvářejících zlomové body v rámci chápání autora. Poté diplomantka - a myslím, že citlivě a argumentačně přesvědčivě - přechází ke konceptu emblematické redukce autorského obrazu, založeném na sémiotických inspiracích Rolanda Barthesa. V duchu tradice jdoucí od romantismu až k dekonstrukci se následný oddíl práce věnuje problému *Wahrheit* a *Dichtung*, tj. autobiografickým stopám každého autorského jména, a stejně tak naopak nevyhnutelnému protipólu stylizace a utváření jinakosti autora textu, opouštějící prostor psychofyzické bytosti.

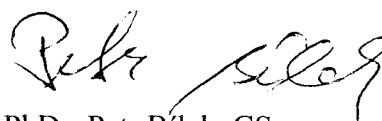
Jádrem práce jsou pak analýzy vybraných výrazných literárních ikon: Eduarda Limonova, Venedikta Jerofejeva, Charlese Bukowského a Bohumila Hrabala. Na nich autorka pečlivě zkoumá autorský obraz vytvářený vlastními beletristickými texty, které operují s nabídkou autobiografického čtení, s postavou koncipovanou jako autorská hlásná trouba, ale také s autorskými paratextovými či mimotextovými komentáři. Tereza Libichová i zde využívá široké spektrum relevantní teoretické literatury, která nicméně práci netříští ani nezatěžuje, ale je schopna funkčně nasvítit problémy a nabídnout terminologii. Čtení i interpretace zvolených textů a souvisejících autorských rysů jsou pečlivé a promyšlené.

I přes pracnost a kultivovanost, s níž je práce napsána, jí jakoby chybí „velký závěr“, řešení, které by umožnilo z konkrétních příkladů vyvodit teoretizaci podobnou třeba Foucaultově pojetí autora jako funkce. V tom práce, zdá se mi, čtenářsky zklamává. Na vině není ale, myslím, diplomantka a její schopnosti či pracovitost. Jde o to, co se někdy stává: Tušení souvislostí, jež fungovalo při zadání a slibovalo, že bude možné vyvodit z dobře zvolených příkladů něco výrazně abstrahujícího, se ukázalo jen jako diplomantčino a moje tušení. Ukázalo se, že relevantní teoretizaci zde neumožňuje, zdá se, materiál sám, jakkoli komparativně dobře zvládnutý a navzájem propojený. Ukazuje se, že zobecnění problému literární ikony a způsobů jejího fungování by nejspíš bylo možné jen při opuštění čistě

literárního pole, při přesunu na problematiku masových médií, institucí typu školy a dalších spíše už sociokulturních polí. Samotný literární materiál zde, jak se ukázala, nejspíš nevydá na víc, než co bylo řečeno.

Výše řečené nemíním jako výtku diplomantce, ale spíše jako její omluvu či vysvětlení. I já si myslel, že vybraný materiál povede dále k možnosti zobecnění; on ale – jak se ukázalo – směrem k teoretizacím zase až tolik nevydal. Tato absence katarzního poznání v diplomové práci nemění zhola nic na tom, že jsem přesvědčen, že jde o práci promyšlenou, dobře argumentačně zvládnutou a jazykově čistou. Proto práci rád **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 18. 5. 2009

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.